

Ehunyt Kállai István

Nagy veszteség érte a szegedi egyetemet, a Ságvári gimnáziumot és sokunkat, akiknek barátja, vagy ismeretlen ismerőse volt. Elment közülünk Kállai István, a neves matematikatanár. Nagykőrösön született 1924-ben, Debrecenben végezte az egyetemet; Szegedre dr. Szőkefalvi Nagy Gyula professzor hívta 1953-ban maga mellé, tanársegédnek. Ettől az időponttól kezdődött szegedi tanító-nevelő munkája; nemzedékek egész sorát nevelte a tudomány, a művészet és a muzsika szépségeire. Tanított matematikát, irodalmat, angolt, németet, latint; lelkesen szervezte és bonyolította a matematika tanulmányi versenyeket. Mint természetjáró túravezető, felejthetetlen hangulatú, élménygazdag kirándulásokon ismertette meg hazánk gyönyörű tájait a fiatalokkal. A zene, az opera életető eleme volt; különösen a ma már legendás Wagner-előadások után mondogatta: gondolatainak szárnyat ad a Muzsika. Matematikatanárként is arra nevelte tanítványait – fiatalokat, időseket –, hogy a művészet nagyon fontos: arra való, hogy vele vidám útítársként tartalmasabb, nagyszerűbb legyen az élet.

■ Számítógéprendszer az expóra? Amadeus a Forrásban

Négy év múlva, az 1996-os világkiállításra több millió külföldi látogatót várunk. Ez nem csak az expo szervezőinek, hanem az utazási irodák szakembereinek is feladja majd a leckét. Szállodai szobát foglalni, repülő- és vasúti jegyet biztosítani több millió embernek már lehetetlen a mai, manuális módszerekkel. Többek között ezért is mutatta be tegnapi délelőtti a Forrás Szállóban a frankfurti székhelyű Start Holding GmbH. Amadeust.

A név egyébként egy világszínvonalú utazási és turisztikai szoftvert takar. A rendszert Kolozsi László a KERSZI Rt. munkatársa mutatta be a megjelent utazási szakembereknek. A Start számítógéprendszer ma már 17 országban működik, Amadeus több mint 20 ezer terminálból és persze a frankfurti „központi agyból” áll. Mit tud nyújtani a felhasználóknak? Egy komplex helyfoglalási és jegyeladási rendszert, ahol a számítógépen keresztül a világ összes légi-járatára helyet lehet foglalni. Ezen kívül szállodai szobát és

bérlőket is rendelhet a vendég. Az alap szolgáltatásokat a Start cég továbbfejlesztette, s így vonat- és helyjegy foglalásra, európai autóbusz-, komp- és hajójegyek kiadására is alkalmas a rendszer.

Amadeus szinte mindent tud, ami egy utazáshoz szükséges. Különös erénye, hogy több mint 60 európai utazásszervező céggel lehet kapcsolatot teremteni úgy, hogy a hazai utazási irodák kínálják szolgáltatásukat, de fordítva is: a magyar cégek kínálata is bekerülhet az európai rendszerbe. A számítógéprendszeren keresztül magunkat is tudjuk ajánlani akár a világ legrangosabb utazási irodáinak is. Különleges információs rendszer is segíti az utazás-szervezést, hiszen egy speciális telefonvonalon állandó kapcsolatban vannak a számítógépek a frankfurti központtal. A Start cég egyébként bérleti konstrukcióban kívánja Magyarországon forgalmazni ezt a számítógéprendszert. Budapesten várhatóan márciustól működik majd az első terminál, s a mostani bemutató nyomán bíznak a szervezők abban, hogy a vidéki városok közül elsőként Szeged kapcsolódik majd be a nemzetközi rendszerbe.

R. G.

■ Az építőipari állványszerkezetekről ismert német Thyssen Hünnebeck Gmbh magyarországi leányvállalata, a Hünnebeck Hungaria Kft. hatodik és egyben utolsó jelentkezőként mutatta be tegnap a Dóm téren a szabadtéri játékok nézőtéri rekonstrukciójára tervezett pályázatát. A német-magyar cég éktárcaösszeszerelésű horganyzott rudakból álló lelátórészletét percek alatt szerelte össze néhány munkás a helyszínen, ezzel demonstrálva a rendszer gyors összeállíthatóságát. A nézőtér szerkezetét az egyszerűség jellemzi. A lelátóra négy oldallépcsőn lehet feljutni, talajba ágyazott alapozást sem a nézőtér, sem a világitótornyok nem igényelnek. A szerkezet elemei könnyűek, raktározásuk kalodarendszerben történik s viszonylag kis helyet foglal. A terv, több korábbihoz hasonlóan, biztosítja a lelátó többféle változatú összeszerelhetőségét, s azt is, hogy a most bemutatott fapados ülőrendszer székekre lehessen cserélni.

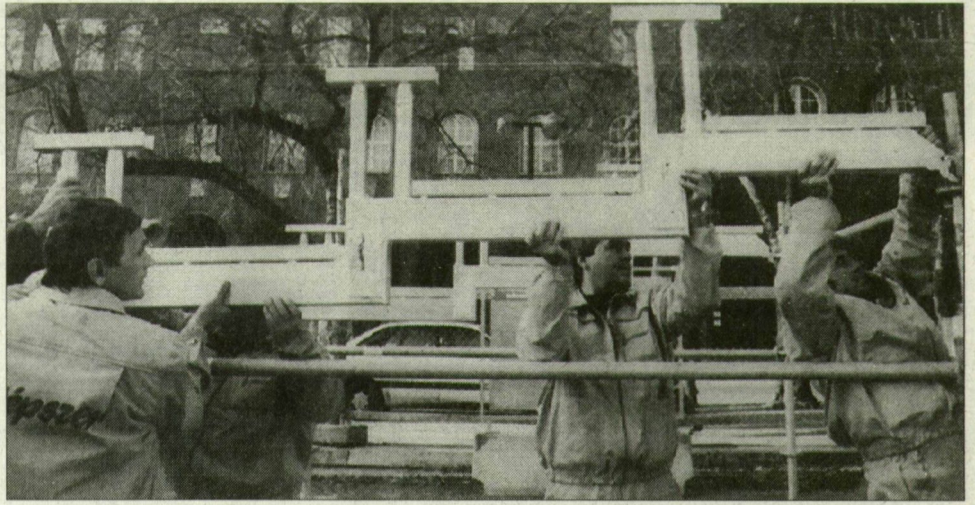
A Hünnebeck ajánlatának előnye, hogy a teljes konstruk-

■ Az eddig több, mint 35 ezer aláírással bíró Charta képviselőivel megbízott szövegívek között van például Konrád György, Vitányi Iván, Mészöly Miklós, Király Zoltán, Keserű Imre és Farkasházy Tivadar.

Az említett hírből az is olvasható, hogy a Charta kibocsátói szeretnék, ha a vidéki nagyvárosokban is működne Charta-klubok.

Arról, hogy szándékukban áll-e Szegeden is ilyen klubot létrehozni, Farkasházy Tivadar kérdeztük tegnap telefonon.

– A kérdésfeltevés rossz – kezdte válaszáat a Hócipő főszerkesztője, – ugyanis nem dobunk át partizánosztagokat, nem telepítünk sejteteket, amelyek parancsszóra létrehozhatók vidéken Charta-klubokat. Azokban a városokban szerveződnék meg, amelyekben a Charta szellemiségével azono-

■ Hünnebeck-bemutató a Dóm téren ■ Összeülhet a nézőtéri zsűri

Tíz év alatt, részletre is

ció viszonylag olcsó, szállítással együtt 147 millió forintba kerül. A cég tízéves szavatosságot biztosít, s az önkormányzat számára felajánlotta, hogy a vételárát e tíz év alatt részletekben is kifizetheti.

A Dóm téri Hünnebeck bemutató előtt a Compack Rt. lelátószerkezetét svájci rétegelte fenyőfalemezekkel kiegészítve mutatta be.

A hat pályázó tervismertetése után a zsűri január

végéig ül össze, és munkája nyomán valószínűleg már februárban tudni lehet majd: melyik pályázó nézőtérre állhat a Dóm téren a szabadtéri játékok idején.

S. P. S.

■ Nem dobunk át partizánosztagokat - mondja Farkasházy Tivadar

Charta-klub Szegeden is lehet

A demokrácia minimumát 17 cikkelyben megfogalmazó Demokratikus Charta korábbi szövegíróinek egy éves megbízatása lejárt, ezért most új embereket választottak a szövegírói posztokra – adta hírül szerdai számában a Népszabadság.

suló emberek maguk akarják. Mi csak biztatjuk erre a lépésre őket, mert az eddigi Budapest-centrikusságot szeretnénk megszüntetni, s örömmel vennénk, ha a vidék is bekap-

csolódhatna a Charta rendezvényeibe. Meggyőződésünk ugyanis, hogy az elmúlt évi szeptember 24-i békés felvonulásunkat országosabbá tehetjük volna, ha már akkor létez-

nek vidéken klubjaink. Eleddig minden eszközünk hiányzott a vidékiekkel a kapcsolatfelvételhez, egyáltalán a velük való kommunikációhoz. Se telefonunk, se faxunk, se állandó helyünk nem volt. A közeli jövőben megoldódnak a kommunikációt, a kapcsolattartást nehezítő gondok.

■ Tervük egy figyelőszolgálat létrehozása.

– A Charta kibocsátói közül néhányan arra vállalkoztak, hogy figyelemmel kísérik a médiaháború alakulását, a sajtószabadság megsértését, a különböző nagy ügyeket, mint például a MAFILM megvásárlásának mikéntjét. S a konkrét ügyekben, konkrét javaslatainknak, tiltakozásunknak adunk majd hangot.

K. K.

A gyermekszínház szakköréi

A Százszorszép Gyermekház jelentkezőket vár a gyermektorna, kézműves, rádiós, számítástechnika és tűzzománc szakköréibe. Érdeklődni lehet a Kálvin tér 6. szám alatt, tel.: 312-647..

tatások és a lakosság jogos igényei persze nem ritkán egybeesnek. Szeged esetében ilyen például a szennyvíztisztító és a csatornahálózat megépítése, a déli híd megvalósítása vagy a telefonhálózat fejlesztése. Más fejlesztési szükségletek esetében azonban az átfedés nem ennyire nyilvánvaló.

Távlatosan gondolkodva – városfejlesztést csinálni csak így lehet – Szeged egyedülálló lehetősége, „mássága” az, hogy a Balkán kapuja lehet. Ez a fajta szerep spontán is alakulhat, de ez persze kevés. Itt mindenképp a szolgáltató szektor nagyságrendi növekedésével kell számolni. Meg kell jegyezni, hogy külföldi befektetők Győr mellett Szegedet tekintik a legesélyesebb fejlesztési területnek, jóllehet ennek egyelőre kevés jelét látjuk. Meglehet, hogy a gazdasági fellendülés ebben a városban nem a termelő, hanem a szolgáltató szektorban fog leghamarabb megjelenni.

(Folytatjuk.)

Borvendég Béla

Építőanyag és áfa

voltak, akik külön felhatalmazás alapján az építési és egyéb hasonló anyagokat áfa felszámítása nélkül értékesíthették az építési áfa visszaigénylésére jogosult magánszemélyeknek. Ezek a vállalkozók (pl. építőanyag-kereskedők) az ily módon „fel nem számított” áfát visszaigényelhetik az adóhatóságtól, saját áfa-bevallásuk, illetve visszaigénylésük keretében a 61. sz. nyomtatványon.

Több mint ötszörösére nőtt a magánautó-import

Több mint ötszörösére nőtt tavaly a magánforgalomban külföldről behozott gépkocsik száma – közölték az MTI érdeklődésére a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságán.

Elmondták, hogy míg 1991-ben 13 264 személyautót importáltak a magyar állampolgárok, addig tavaly 74 453 darabot. Így csak az ebből származó vámbevétel – áfa nélkül – 620 millióról 1992-ben 2 milliárd 359 millió forintra növekedett. Figyelemre méltó az is, hogy a magán-személyek által tavaly behozott gépkocsik 80 százaléka több

mint 4 éves volt, jelentős hányada pedig 10 év körüli.

Ugyancsak feltűnő, hogy a vámosok minden második gépkocsinak módosították a vásárlási számlán feltüntetett vámértékét a irreálisan alacsony ár miatt.

Azt is elmondták, hogy az elmúlt év utolsó két hónapjában – valószínűleg a kiszivárgott szigorítási tervek miatt – különösen megnőtt az autó-behozatali kedv. Novemberben és decemberben összesen 20 ezer személyautó érkezett magánforgalomban az országba, míg 1991 hasonló időszakában alig több mint ezer.

■ Vita Szeged jövőjéről I. 2000 nincsen messze

A szakembernek jó füle legyen, ha városalakótól arra vár választ, hogy milyen is legyen a város tíz-húsz év múlva. Nálunk leginkább bizonyos hiányok megszüntetését szorgalmazó sürgetésekre számíthat. Főként olyan fejlesztéseket sorolnak elő, melyeket már régen meg kellett és meg is lehetett volna valósítani, ha a város sorsa másként alakul. A legutolsó 70-80 évben.

A szakembernek tudnia kell, hogy bár ezek az igények általában jogosak, előbb azokat a feltételeket kell megteremteni, amelyekből kiellégítésüket „ki lehet gazdálkodni.” Más szóval olyan viszonyokat kell létrehozni, amelyek vonzzák a tőkét, amelyek munkahelyet teremtenek.

Ahhoz, hogy a tervezők ilyen gerjesztő koncepciót tudjanak kidolgozni, egyszerre kell alaposan ismerjék és kívülről lássák a várost. Enélkül ugyanis nem képesek föllelni azokat az adottságokat és

A legtöbb város lakó valahogy úgy van a városával, mint a testével. Elfogadja és természetesnek veszi, hogy van. Mindaddig, míg valamilyen betegség le nem veri a lábáról.

Vannak szép és jól működő városok, és vannak olyanok, melyekről semmi ilyen el nem mondható. Emberek élnek itt is, ott is. Más kérdés, hogy hogyan.

lehetőségeket, amelyek iránt keresletet lehet kelteni. S többet nem is igen tehetnek. A várost „el kell adni”, ám ez már minden érdekelt szoros együttműködését teszi szükségessé az önkormányzat összehangoló és kezdeményező ernyője alatt.

Az európai együttműködés, a közlekedés és a kommunikáció fejlődésével párhuzamosan együtt jár a nemzeti határok jelentőségének csökkenése. Erre mifelénk ugyan mintha visszafelé forognának a kerek, de ez csak azt jelzi, hogy ez a folyamat lassabban fog végbemenni, mint másutt.

Az új helyzet lényegesen meg fogja változtatni a vá-

rosok helyzetét és egymáshoz való viszonyát a volt kommunista országokban. Ezekben ugyanis az eszelős központosítás miatt a fővárosok általában „túlsúlyossá” váltak. A vidéki városok a nemzetközi munkamegosztásban közvetlenül nemigen vehettek részt. Látható, hogy ez a helyzet lépésről lépésre meg fog változni. A városok kapcsolata hálózatszerűvé fog válni, és ki fog bontakozni a városok közötti verseny. A „nevezési díj”: a városiasság bizonyos fejlettsége és az „esélyesség” a „másság”, a különlegesség tényleges jelenléte is szükségeltetik.

Az alapvető városi szolgál-